

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
Ara évfolyamra 3 fl. o. é. Hirdetési ár: négyhét napos sorát először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. é. t. minden hirdetés után 30 kr. bérletdíj. Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
A nyilatkozati cikkek sora után 25 kr. előleges befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középteza, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

K. KÖZLÖNY

oct.—dec. folyamára.

Lapunk előfizetési ára:

Égészévre	12 forint.
Félévre	6 "
Évfolyamra	3 "

Az előfizetési pénzek kiadónk Stein János középüzei könyvkereskedésébe bérmentve küldendők, hol a lapok pontos szétosztásáról gondoskodva van.

Kolozsvár, november 7.

Lapunk egyik utóbbi számában közreadtuk volt gyártalajdonos és Reichsrath Skene ur nevezetes, mindenkitől szükkeblőnek elismert relatioját, melyet a pénzügyi bizottmányának a magyarországi inség ügyében nyújtott be.

A bizottmány keveset különbözött a referenstől — annak többségét érte — mert azt el kell ismerni, hogy a lengyel Grocholszky, s az erdélyi tagjai ama bizottmányának, ha jól emléksznünk Grosz és Alduleanu urak lelkiismeretesen szólottak a kérdéshez, melynek horderejét egy Skene ur, mint gr. Kinski kicsinyelni eléggé akarák.

Nemcsak a pesti, de a bécsi nem minisztériális lapok is egyhangulag elítélték azon fontolatlan lépést, melyre a bizottmány vetődött a végett, hogy a magyar föld inségéből a birodalmi centralisatio eszméje végett politikai tökélet teremtsen.

Mindenképpen szorítani akarák a magyar korlátnok, hogy a bizottmány előtt a felmutatott hivatalos adatok nyománi utasítás adás végett jelenjen meg; mindenképpen át akarták vinni, hogy a korlátnok Magyarországra nézve a birodalmi tanács illetékességét ismerje el.

A korlátnok szerencsésére a patensek 3-ai feloldozák a minisztereket a személyes megjelenés alól, s végre is a bizottmányuk be kelle elégednie, hogy Pápai tanácsnok ur a kancellariától megjelenjen, és elismerje, hogy ezen kölesőre nézve — annak kezelését illetőleg — a kancellaria felelős.

Nem sok volt ebben ígérve, annál nagyobb magyarázatot adtak a centralista lapok, míg az ellenzékiek nyíltan kimondák, hogy a birodalmi tanács beleavatkozása Magyarországra autonómijába vág, s Grocholszky lengyel reichsrath nyilván kimondá, hogy a Magyarország zsebére és hitelére felveendő kölcsön meghatározása s elintézése csak is Magyarországot illeti.

Keveset érnek azonban amaz urak irányában a legalaposb okoskodások is, s most figyelemmel várják, ha maga a Reichsrath hasonló uton fog-e indulni, mint a bizottmány, a mely az inség ügyében teljes járultanságának kitüntetésével a magyarföld részére szükségelt 30 millió kölcsönt husz millióra alá szállítani jónak látta.

A bizottmány eljárását a „Vaterland“ többször vette már taglalás alá, s egyik utóbbi cikkében így ír felőle:

„Kibékülés vagy szakítás. Mi egy válság előestéjén állunk. A monarchia legfontosabb kérdése a magyar kérdés eldöntő fordulópontjához jutott.

„A viszonyok sajátságos láncolata által Magyarország legegésőbb sebe az inség, mely amaz ország egy ötöd részét sújtja, egy testület gyógyítására bizatott, mely az ország határain kívül ülés, melylyel Magyarország

együtt nem tanácskozik, s melynek illetékessége az ő magyar alkotmányával legtovább összerűggesben sem áll.

„A Reichsrath pénzügyi bizottmánya, melyre átbiztatott az inség ügyében véleményezés, nem ismerte fel az ezen kérdésben egyedül helyes álláspontot. A helyett, hogy nagyban s egészben Magyarország igényeit s ennek az ősszmonarchiahoz természetesen vonzódását tartotta volna szem előtt, alárendelt kérdés részleteibe sülyedt, u. m. a kormány előterjesztvény vizsgálatába, s e tekintetben is nagy befogást követett el, ő oly feladatot vett maga elé a mit nem értett, s a mit a legjobb akarat felvétele mellett sem érthetett.

„A kormányelőterjesztéssel szemben csak egy alternativa adta elő magát, vagy azt kelle tennie, hogy azon költségvetést, a mely legkevésbé egyoldalulag a korlátnokságtól eredt, a melynek megállításával sokkal inkább a pénzügyminisztérium köztegeinek közreműködése által létesített, minden további vizsgálat nélkül helyesnek ismerje el; de ha azt hitte, hogy kétkedni joga van s magát a kérdés halogatására nézve felelőssé tehetni képzelé, akkor feladata lett volna egy bizottmányt küldeni ki, mely a helyszínen közvetlen tapasztalatot szerezhet vala mindazon körülményekről, melyeken a kormányelőterjesztés alapszik.

„Pápai udvari tanácsos meggyőzőleg előadta, hogy ezen tudomást teoriák és fellétes előterjesztések alapján meg nem szerezhetni. Nagy számú munkás osztály létezését kételey alá vonni s a száz holdon felül birtoklókról feltenni, hogy ők magukon segíthetnek (segíthetnének is, ha egyszerre emancipálnák magukat Skene ur s más gyárnok társainak adózása alól) annyit ez, mint tagadása az inség létezésének. Ha e két feltevés alapos volna, akkor a Reichsrath nehezen volna azon helyzetben, hogy a segély módjáról s mennyiségéről szavazatot adhassza.

„A pénzügyi bizottmány elutasította a Reichsrath tette, hogy a bizottmány befogását jóvá tenni azáltal, hogy azt hathatósan desavouálja; s rendkívüli feszültséggel is néznek Magyarországon annak elhatározása elé.

„Nagyon kedves dolg lehet — a mint a közbeszéd mondja — az állam pénzszénénének zsinégét kezünkön tartani, azonban ez uttal ezen kéjzeretet magasabb tekinteteknek kell alá rendelni.

„Az elfogulatlanság legkisebb mértéke is elég a Magyarországon uralgó hangulat felfogására. Ha 1860-ban nem a magasabb államférfini feladás, de bár ama mindennapi elmelel birtak volna, a mely előnyeit gyorsan felismeri, s azt meg is ragadja, akkor bizonynyal a mostani Reichsrath nem volna azon helyzetben, hogy Magyarország legfontosabb ügyébe határozgasson. Valószínűleg más intézmény foglalta volna el a birodalmi tanács helyét, s Magyarország annyi milliót szavazhatna meg önmagának, a mennyit szükségnek lát.

„Valjon Magyarországnak van e igénye az ősszmonarchiától a legeskebb segélyt is követeli, a mely tulajdonképpen csak ezáltal biztosított, s Magyarország által visszafizetendő kölcsönből, (s így nem kegyelempenzből) áll? Szomorú és meddő eljárás volna font és loth számra mérni meg, hogy az ősszmonarchia valamely része mennyire folyt be annak fentartására, de egy közönséges áptállás bőven megérteti, hogy ha Magyarországnak sok jutna is, ő adósságot pontosan, s a kamatok kamataival együtt visszafizette már, s hogy az igazság őszintén az ő részén áll.

„E kétfőlk megfontolása elég arra, hogy azon lehagynak, sőt elkeseredést mindenki, felfoghassa, a mi a magyarok lelkét megszállhatta azon hosszadalmaszkodó tanácskozások miatt egy oly csapás felett, a mely a legstűrgetőbb segélyt követeli.

Igy ír a „Vaterland“, s hangulatát annál figyelemre méltóbbnak tartjuk, mert ezen a minisztériummal szemben ellenzéki lap ezuttal nem a minisztérium ellen harcol, sőt éppen annak álláspontját védelmezi; a minél fogva mindenki elhiheti, hogy őszinteségéhez párt-szenvedély nem járul, és így magok a jobb érzelmű németek elítélik a pénzügyi bizottmány-

nak Magyarország irányában kitüntetett elfogultságát s szükkeblősségét, a miáltal bizonyára — a mint a pesti lapok többen megjegyzék — nagyon kevés szolgálatot tett a bizottmány a birodalmi tanács eszméjének a magyar közvélemény előtti népszerűsítésére nézve.

Hogy ezen hangulat nemcsak a „Vaterland“ és általában a kikialtítottabb ellenzéki lapokon vonul át, hogy a pénzügyi bizottmány magának a német népnek közvéleményével sem találkozott, azt abból következtetik, hogy a bécsi néplap a „Volksfreund“ is kikél ezen magatartás ellen, a lapokról pedig mindig fel kell tennünk, hogy habár ők a tárgyalat kérdéseknél irányadónak hatnak közönségükre, s arra törekcszenek, hogy eszméikkel vezérőleg hassanak, de álláspontjuk, a melyből kiindulniuk kell, mindig közönségük közvéleményét veszik, törekcsűk azt eltalálni, feladatuk azt kitapogatni, mert csak így hathatnak az azok közt forgalomban levő eszmék s nyilatkozó felfogás tisztázására, fejlesztésére nézve irányt adólag.

Az „Oesterreichischer Volksfreund“ cikke így következik:

Köztdomás, hogy a pénzügyminiszter a magyarországi inség követelményét 30 millióra határozá, s az illető előterjesztésben ez összeget, mint praliminarist, az alsó házának, illetőleg az erre határozott választmányának alkotmányserinti tárgyalásra adta át. Valóban nem kis ijedség fogott el minket, midőn megértetük, hogy a pénzügyi választmányban Skene urra bizatott ez ügy feletti referálása.

Igaz, hogy Skene eddig előtűnő szerepet nem egyenmő, névess ellenkezését mind az ellen, mi a jelenlegi pénzügyi igazgatóságtól származik, ki a phrázis-csinálást és fölületes-séget az alapos miveltésztől megkülönböztetni tudja, ki jól lakott a pénzügyi korszak vetkein való örökös kérdőzében; ki a drastikus stílyt éppen nem tartja parlamentarist tökéletességnek, az unalmaságot mulattatónak és a zavart nem előadási példányzertűségnek, annak nem lesz oka Skene parlamentaris babérjai miatt megirigyeini. S ily férfúra bizatott a pénzügyi választmányban az első és legnyomatékosb szó az inségügy felett!

Skene azonban a tehetségei objectiv bírálói által rá alapított várakozásokat sem hagyta teljesítetlenül, sőt fel is multa azokat. Mind az, a mit a titokban tartani kellett választmányi ülésokról, melyek az inség ügyével foglalkoztak, hallunk, megerősít minket ez ítéletben. Skene csakugyan felfedezte, hogy Pápay ur a szóban forgó dolgokat nem érti, mert ez csak oktatási referens, tehát szakpérettel gazdászának nem kell lennie, mintha például csak volt lovassági tisztnek kellene szakképzett és tudományos nemzetgazdász és pénzügyérnek lennie. Skene a „magyarországi rossz nevelést“ tette azért felelőssé, hogy az idén nem esett. Skene gazdasági bölcsességét és tapasztalatát a legfényesebben tüntette ki ezen első phrásisban: Hogy mit kezdjen Magyarország gazdaságával, ha már egy siány termék elegendő arra, hogy a lakosságot segélytelenül inségbe döntse?

Skene tetszett magának azon gyanúsító nyilatkozatban, hogy az udv. cancellaria vizsgál az inséggel, hogy árnýoldalokkal telt je lentések alapján minél több pénzt teremtsen elő, nagy magánmunkák előmozdítása és előnyére. Skene úgy véli, hogy ha a mostani igaz marhával a téli vetést, úgy a hogy, véghez lehet vinni, a nyári vetést ugyan ezen eszközökkel annál könnyebben megtehetni; természetesen, a nagy takarmányhiány mellett a kitéltetés könnyű játékdolg, s ha tavaszra a marhalétszám negyed részére redukáltott, a nyári vetés véghezvívése „annál könnyebb.“ Így Skene jelentéséből s a magyar udv. cancellaria meghatalmazottjával való harczából még sokat lehetne felhozni. De Skene, miután indítványai és nézetei magában a választmányban félreismeretettek, a referens tisztről önként lemondott, s ezért elismerést és köszönetet érdemel.

Azt mondjuk: magában a választ-

mányban, s ezzel azt akartuk megjelölni, hogy a pénzügyi választmányban az inség-vitakor tehetségek és józan nézetekben szintén aggodalmat gerjesztő inség jelentkezett. Valóban jellemző, hogy egyik első rangú tag komolyan öt millió koldus-adományt elégnék tartott, hogy Magyarországon az éhség lecsillapíttassék, s a kulturált félsejtsék.

Az alföldi és losonci vaspálya részére nem mertek segélyezést javasolni, csupán azon aggodalmából, hátha prejudicálhatnának ez által egy netaláni későbbi segélyezésnek. Hisz nem oly stűrgös dolog az éhező lakosságnak munkát adni! És milyen elhibázott és halgatag dolog leendett, ha mindjárt most bizonyos összeget dobtak volna ki és tartózkodók lettek volna a vasuti viszonyok jövő alakulásának tekintetéből.!!

Azt hittük volna, hogy nem hiányoznak hathatós és kielégítő előzmények a 30 millióról szóló kormányi előterjesztésnek en bloc elfogadására nézve. A kormány ismeri a takarékság kötelességét, s nem teheti fel róla, hogy azt a Magyarország részére tett kölcsön-előterjesztés alkalmával önkényűleg szem elől tévesztette volna. Tökélet s bizalommal lehetünk azon pontossá és lelkiismeretességre iránt, melylyel mind a pénzügyminisztérii organumok részéről, mind pedig az udv. cancellaria által az inség állására vonatkozó adatok merítették. Továbbá a tapasztalat szerint nem fér össze a szerencsétlenség által önhibájukon kívül snjtottak jellemével, hogy nyomorukat bünnös speculatio fogantujává tegyék. Továbbá bizonyára nehezen esett Magyarország büszke nemzeti érzületének, hogy Bécsben, a birodalmi tanácsnál keresen segélyt, s így bizást fellehet tenni, hogy inkább törekedett meztelenségét a lehetőség elvakarni, mint azt nyervágyó szándékban a világunk mutogatni. A birodalmi tanácsnak bizalomteljes készsége, egészterjedelemben teljesíteni a kértet. kétségtérő óhajtott kiegyezkedés értelmében. Aztán végre nincs itt szó ajándékról, hanem kölcsönről, melyért a megkívántató garantiákat telek és föld, nép és ország a legnagyobb készséggel magára vállalja.

A pénzügyi bizottmányra nézve az ilyen megfontolások nem voltak irányt adók. A 30 millióból 10 milliót kiűrölt.

De végül meg kell jegyeznünk, hogy nemcsak a kisebb-nagyobb mértékben ellenzéki, de a belátóbb centralista lapok is szigoruan elítélték a pénzügyi bizottmány magatartását elannyira, mikép mi is mondhatjuk, hogy ez a bécsi intelligentia általános ellenszenvét kelté fel, s jelesen a „Presse“, a mely elég szigorú volt a pénzügyminiszter ellenében, e kérdésben védelme alá veszi őt, és egy igen velős cikket hoz, melyet örömezt adnánk közre, ha lapunk tere engedné; így azonban ez uttal csak corollariumát közöljük, a mint következik:

Semmi sem lenne ezért örövendesebb, mint ha a pénzügyi bizottmány javaslatát visszautasítanák, s a kormány azon javaslata, hogy Magyarországnak a 30 millió megadassék, hátrózzata emeltetnék.

Ha ez, a mint hiszszük, meg is fog történni, szeretnénk mégis visszatérni arra, hogy e 30 milliót, mint specialis kölcsönt tárgyalják. Az nem kell, hogy gátul szolgáljon, miszerint ez birodalmi kölcsön, de legyen annak külön címe, s gyorsan törleszthető lehet, minthogy azt alkalmazásának természetese magával hozza. Ha ez már magában előnyös befolyást gyakorol azon feltételekre, melyek alatt e kölcsön köttetik, az elkülönzési módor már csak Magyarország iránti tekintetből is különösen ajánlja magát. E pénzügyi működést különösen evidentiában lehet tartani, s meggátolhatni, hogy később egy magyar se mondhasa azt, hogy a birodalom Magyarországról ürügye alatt kölcsönt vett fel, s azt más célra fordította. Tán egykor a magyar országgyűlés átveendi e kölcsönt, vagy annak megváltását. A födolog csak az, hogy a birodalmi tanács a kívánt 30 milliót megadja, — s hogy azon szemrehányástól magát védje, miszerint az első alkalommal, a mint Magyarországról valamit tehet, nemcsak elmulasztá azt, hogy köszönetre méltó tettet kövessen el, sőt ellenkezőleg gyűlölséget támasztott legyen.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Az indítványnak ezen célzatát sejtve, sőt látva, ha magára az egyháza és szolgálata nézve nem is volna annak, a bizonyára meglevő árnyoldalai: akkor sem fogandó a soba kezét a magyar és székely autonómiáját és vallási liberalizmusát törekznie aláírni; mert a magyar clerus 800 év óta mindig birt szilárd jellem- és önzetlen hazafias lelkiállattal: önérdékeit a nemzetének feláldozni.

Végül, minthogy nem annyira Lászlófi ur indítványának elméletét refutálni, mint inkább abban (D) urnak vezércikkét vizsgálhozni volt cikkem kiindulási pontja: tehát be is hozom elmékedésem vitorláját.

Kozmási.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

M.-Vásárhely, nov. 3.

A városi tanács a magyar orvosok és természet vizsgálatok jövő évi itten tartandó nagy gyűlésére vonatkozólag egy állandó rendező bizottmányt nevezvén ki, idei october 27-ről 4,903 sz. a. e végre az illető tagokhoz követhető meghívó levelet intézett:

„Minetutána a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlési székhelyeül ezen szabad királyi város jelöltetett ki, hogy azon gyűlés bajnokai falaink között méltóan és illő kényelemmel fogadtassanak s itt mulatásuk élvezetessé tétethessék, e nagy cél eléréséhez szükségelt előkészületek elrendezésére a városi tanács és képviselő testület által főbíró atyánk fia elnöklése alatt állandó bizottmány neveztetett ki.

Ezen bizottmányban részvét s magas be látásával segédkezésre, midőn a — — — ur felkéréit, egyszersmind tisztelettel megírattik: miként elnöklő főbíró atyánk fia által a bizottmány első ülése határoapjának hol és mikor leendő megtartásáról értesítettü fog.”

A bizottmányi tagok következők:

Elnök: id. főbíró Fekete József; tagok: id. gróf Teleki Domokos, jogtudor Dózsa Elek, ügyvéd Lázár Ádám, orvosudor Knöpfler Vilmos, igazgatótanár Sarossy Károly, tanár Mentovich Ferenc, tanár Bihari Sándor, gyógyszerész Jeney Albert; kereskedők: Reich Károly, Csiki Károly, Miller József, Issekutz Imre, v. tan. Petelei János, szónok Szarvadi Lajos; képviselők: gr. Lázár József, Dobolyi Sándor, Antal Ferenc, Vadai F. Lajos, Fogarasi Döme és Burdás Alajos.

Mint értesülünk, ezen nagy gyűlés elnöke erdélyi püspök Haynald Lajos ó nagy-méltósága egy hazafi érzelmi átiratban a városi hatóságot felszólította, hogy vele egyetértőleg a szükséges előkészületeket intézze el.

Közelebbről alkalmunk volt a helyi e. ref. főtanoda ifjusági önképző társulatának az 186³/₄-dik tanodai év folytán beadott dolgozatait az emlékkönyvvel együtt átválthatni, melyből kiemeljük következő közérdekű adatokat: összes dolgozat volt 182, ebből próza: eredeti 32, fordított 4, költemény: eredeti 128, fordított 18, emlékkönyvbe elfogadott ebből próza 23, költemény 64, melyeket összesen 18 szerző adott be, kiket is az ügy iránti buzgalom tekintetéből tovább lelkésítés végett szabad legyva megnevezni, u. m. Sós Kálmán, Pungur Gyula, Teleki Géza, Sós Antal, Kovács Ödön, Dózsa Pál, Kovács Gyula, Nagy Domokos, Lőrinczi Dénes, Makkai Domokos, Pünköszt József, Bíró Elek, Szabó Károly, Jakab János, Székely Elek, Csiki Lajos, ügy Mentovich Ferenc és Szabó Sámuel mint a társulat tevékeny elnökei. A tagok által eddigleg gyűjtött népköltmények száma 295. Reméljük, hogy a jövő évi dolgozatokból és gyűjteményekből néhány jelesebbet a közönségnek bemutathatunk. Csak kitartás és szorgalom, s a szerény vállalat legszebb jutalma a szellemi művelődés nagy célja felé közelítés el lesz érve.

Egy székely.

Étfalva, oct. 31.

Nagyon tisztelt szerkesztő ur! Legyen szíves egy darabka helyet engedni becses lapján, az étfalvi és zoltáni két ág. testvér egyház érdekében!

Nem csak környékünk, de a távolabbi helységek lakói előtt is ismeretes azon pártoskodás, mely egyházunkban a papválasztás alkalmával jött vala létre. Azonban tudva van az is, hogy jelenlegi lelkészünk t. Kis Lajos ur, midőn a testvér egyház előtt a köztetszést kiérdemelte: e pártoskodásnak merőben véget vetett. Most, midőn oct. 5-én t. lelkészünk csürrét az iskola mesteri csürrrel együtt elégették, ismét azon vádat halljuk egyházunkra nevezni, hogy ennek kebelében a pártoskodás szelleme maig is dühög, s fiatal lelkészünk iránt gyűlölettel viseltetnek. Mi egy bűnösnek elkövetett embertelenségeért nem akarjuk e bűnvadát lelkünkön hordozni, hanem a legtisztább lélekismerettel kimondjuk az egész világ előtt: hogy fiatal lelkészünkkel együtt a béke, szeretet és egyetértés lelke is beköszön-

tött hozzánk, s ma már szeretve tisztelt lelkészünk kormányása alatt a legtestvéresebb egyetértésben élünk. Hogy pedig a lelkész és a hallgatók közti gyűlötlös vádja is merőben alaptalan: ezt csak azon tény is igazolja, hogy fiatal lelkészünknek az égés által szenvedett kárát, a másodszori fizetésnek önkéntes felajánlása által akarók kárpótolni, mit azonban a t. lelkész ur a legszívesebb kérésünkre sem fogadott el. Bár miképp beszéljen is felőlünk a világ, mi tudjuk méltányolni fiatal lelkészünkben azt az apostoli jeletet és szónoki képességet, melylyel magának ez egész vidéken oly nagy hírnevet szerze, s bár hol lelki örömmel említjük nevét ezen közkevdességet nyert egyéniségnek, ki ily fiatal korában is akármely népes egyháznak méltó büszkesége lehetne.

Közli egy birtokos.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Azon gyermek-subát, mit a nögyelet műtárlatáról tudósírásunkban dicsérettel említettünk, mint egy gyermek leánya igen izletes művét, Vicomte Roederer francia követségi segéd — ki a napokban városunkban mulatott — nagyon megkedvelte, s fia számára megvenni öhajta. A nögyelet bizottmánya, e kisorsolás alá szánt darabot 5 forintba átadta a francziának, s helyette 10 forintért mást készített. A szép kis suba e szerint utazik Párisba, s a kis magyar leány kézművét a kis francia viselendi. Ki tudja találkoznak-e együtt az életben? Még az is megtörténhetik, s ez lenne egy kis jelenet az élet regényéből.

— Jótékony nögyeletünk műtárlata pompáson sikerült, s a szellemi eredmény mellett szép anyagi sikert is aratott. A mint halljuk 12,000-nál több sorsjegyet kelt el, a tárlat mind végig tömött nézőség által volt látogatva, annyira, hogy a tisztá jövedelem kétezer forintnyira megy a sors- és belépti jegyekből, s a látogatók adakozásaiból. Minden évben egy ily sikerült műtárlat sokat segített e nemes irányu és nagy buzgalom- s ügyességgel működő egyelet anyagi gyarapodására.

— A múlt héten folyt le novemberi vásárunk. Úgy természet, mint műipari árucikkkel piacunk gazdagon volt ellátva, de a kelendőségnek az országos pénzühiány tetemesen mutatkozott.

— Huber Ida megérkezett tegnapelőtt, ki ez egész hónapban át fogja az operai előadásokat közreműködése által érdekesíteni; az itteni opera primadonnája Melles Liszka ez alatt Prágában lesz vendégzsepelen, hol az ottani közönségnek nagy tetszésében áll. Úgy halljuk, hogy Prágából december elején fog hozzánk visszatérni.

— A város községe elhatározta a Széchenyi-tér kiköveltetni, egyszersmind felszólítani az ottani házibirtokosokat, hogy saját költségeiken a járdákat lapos patak-kövekből állítsák elő. Erre vállalkozó is van, a járda négysszög öle négy o. e. forintba kerülend. A bizottság éppen ma járja el a házulajdonosokat, a kik kétségen kívül készek lesznek járdaikat megkészíttetni s így remélhető, hogy még az idén ezen sártengernek legalább szélei járhatók lesznek.

— Kítlőn onyhologunk gróf Lázár Kálmán előfizetési felhívást küldött szét. „A lég urai” ezimű munkájára, melynek célja a madárvilágot ismertetni. Ezen természetrajzi munka diszes kiadásban jelenik meg, a miről már megjelent első füzeté eléggé tanuskodik. E füzetet két díszkép ékíti kettős színnyomattal, melyek egyike a saskeselyűnek, másika a keresztesőrü madarakat ábrázolja. E csinosan kiállított füzet Emich nyomdájában Pesten jelent meg. Az egész s a maga nemében első szakmunka 4—5 füzetben jelenik meg, minden füzet 2—3 kettős színnyomatu képpel díszítve s négy, öt ivnyi tartalmu lesz. Az egész mű előfizetési ára 3 ft 50 kr, postai utánvért mellett minden egy füzet ára 1 forint 10 kr. A gyűjtők 10 példányra egy tiszteletpéldányhoz tarthatnak igényt. Az előfizetési pénzek akár gr. Lázár Kálmánhoz Szászvároson át Benczezenre, akár Emich Gusztáv kiadó hivatalához Pestre küldendők.

A természet szépségeiben gazdag vidékeink méltán megérdemlik a természet életének s nyilatkozatainak tanulmányozását. Volt idő másfél évtized előtt, midőn a természettudomány nálunk szép lendületet vett, midőn hazánk szakképzett fiai Berde és Takács tanárok szép szellemi sikerrel adták közre a „Természet-barát” ezimű beti iratot. Az óta elhallgatott e fontos tudomány. Örövendük, hogy a nemes gróf annak egy ágát éleszti, vajha a közönség részvéte ébredne a természet tanulmányozása iránt, hogy szakembereink tanulmányaik szellemi kincsét a haza népénél közvetíteni ösztönt nyernének. Mi nem vagyunk szegények természettudósokban, a mieink Brassai, Berde, Pávay, Takács, Knöpfler, Szabó, Jancsó, gr. Lázár, s mások és mégis természettani irodalmunk nagyrészen pang, mert még nincs közönsége.

— Ő Felségének Magyarországra leendő utazása felől Budáról, nov. 4-dikéről többet közl irják a „Const. Öst. Ztg.”-nak, miszerint jól értesült körökben határozottan állítják, hogy e tekintetben legújabbban ismét történetek lépések, sőt herceg-prímás ő emtiája, valamint kir. helytartó ur ő excejának legújabb Bácsba utazását is ezen ügygel hozzák némelyek összefüggésbe. („H.”)

— Aradon, mint az ottani lap írja, furcsa módja ment végbe az adósságtörlesztésnek. Egy más országbeli kézműves és család-apa Aradon egy helybeli ügyvédnek hosszabb idő óta bizonyos összeg pénzszel tartozott. Az ügyvéd többször felszólította a kézművest, hogy röjje le tartozását, mert különben kénytelen leendő a törvényszék segélyét venni igénybe, mi költséget fog okozni. A kézműves szabadkozott, hogy nincs pénze, ő mást nem adhat, ha csak az ügyvéd ur egy kis gyermekét nem veszi az adósság fejében. E nyilatkozat után ismét eltelt hosszabb idő, ekkor az ügyvéd megint küldi segédjét a kézműveshez az adósság behajtása végett. A kézműves nincs otthon, de otthon volt négy apró gyermeke s az ügyvéd segédje egy tréfaból egy kis leánykát az ügyvéd lakására vezetett. Az ügyvéd maga lévén otthon, neje, a gyermekek szépen felöltöztette, s nemsokára hazajött férjével megegyeztek abban, hogy a gyermeket, ha az apának nem leendő kifogása, maguknál tartják. A kézműves aztán el is jött az ügyvédhez, ki adósságát elégedte neki, a gyermeket pedig rendes uton örökre fogadta, lemondván előbb az apa minden e gyermeke iránti jogáról. A kézműves nem rég elment többi gyermekeivel hazájába.

— Az európai fővárosok között Bécsben van a legnagyobb halandóság. A kimutatás következőleg áll: Londonban 4000-ből éven át 23 halott esik. Párisban 24. Turinban 26. Berlinben 36. Moszkában 38. Bécsben 40.

— Magyarló mint győztes a párisi futtatáson. A legközelebbi futtatások a hyppodromban „Auricula” nyerte el a 10,000 frankos díjat. A „Nord”-nak egy erre vonatkozó közleménye megemlíti, hogy a nevezett ló, 6 éves, magyar származásu, szürke, a 7000 meternyi akadályos pályát nem egészen 9 perc alatt futá be, mi körülbelül egy mérföldet tesz.

— A londoni körökben szárnyaló botrányos eseményről a „Nat. Ztg.” ezt írja: „Mit jelentenek azon titokteljes cselekedések a londoni lapok egy részében, míg a másik a legmélyebben halgat, azon cselekedések, melyek egy protestans papnak drága életpárja, igen magas állásu, igen koros, igen ismert, nagyon híres, az angol állam bajójának kormányzatában nagyon tevékeny államférfi között bűnös társalgása miatti vádjára vonatkoznak? Drága mondjuk, mert a sértett férj annak tekintheti, min tán, miot mondják 20,000 font sterlinget követel vádjá visszavonásáért. Vajjon a vádlott fél a becsértéket magasnak találta e, nem vitatjuk, elég, hogy az alkudozások két nap előtt félbeszakadtak, mert csak 15,000. ajánlatot! Ma azonban, mint állítják a kiegyezkedés megtörtént, a vádló keresztényi engedékenységgel panaszát visszavonta, s így sir Creswell, Creswell utóda, a házasságválásztó ítélőszéknel egy perrel kevesebbet fog elítélhetni.” A „Köl. Ztg.” az eseményre vonatkozólag írja: „ha van valami egyáltalában e dologban, valószínűbb, hogy valami irlandi kísérletet tett Palmerstontól pénzt kizsarolni. Lord Palmerston igen udvarias férfi s elmondhatja magáról:

Vixi puellis nuper idoneus,

Et militavi non sine gloria.

azonban, van annak már 50—60 éve mióta mint Cupido lödözte nyilait s most podagra asszony az, ki elő leginkább foglalatosskodatja Egyébirtant Melbourne lord ellen itt szöttek ily ármányt s házasságtöréssel vádolták, hogy miniszteri állomása elhagyására kényszerítették. Ez azonban nem sikerült, s ki arra számít, hogy Palmerston miniszteriumát egy botránypr megbuktatja, az szintén elszámítja magát. Palmerston épen most azon nélkülözhetetlen vas pánt, mely a gyenge Russelt fentartja.

— Szemere Bertalan hazánkfia, a párisi olasz és nagy operaszínház igazgatóságának specialis kívánata folytán Párisból felhívást intézett kítlőn zeneköltőnk, Erkel Ferenczhez: küldenie egy a legközelebbi postával „Hunyady László” dalművének partitúráját, hogy e gyönyörű opera a nevezett színpadokon előadhatassék. Az éppen Párisban időző La Grange és Franchini megígérték e dalműben fölépítésüket. Ily nagy megtiszteltetés magyar zeneszerzőt a külföld részéről még aligha ért; s Erkel épen most foglalkozik azon, írja a „P. Ll.”, hogy „Hunyady László”-jának némely kardalait stb. nagyobb arányra dolgozza át, egy a mint az ama nagy világszínházakban illő. Hisszük és öhajtjuk, hogy „Hunyady László” után nemsokára „Bánkban” is színre kerülend Párisban. Ott élő legtekintélyesebb hazánkfiat mindent elővetnek a „Hunyady” előadásának mielőbbi megtörténe és iránt; a jellemes helyes elkészítése pedig jó szolgálá-

tot fog tehetni tanácsaival ott tartózkodó kítlő festészünk Madarász Viktor.

— Második termésű cseresznyét árult Gyünyöshöz egy asszony a saari helyről, s azon kérdésre, ha van-e több? azt válaszolta: hogyha egy hétig ilyen kedvező idő jár, nem annyit, de puttonságra fogja hozni az érett cseresznyét.

(Beküldetett.) „Wiener Lloyd” „Neueste Nachrichten.” Minden tévedés kikerülése végett a tisztelt közönséget arra figyelmeztetjük, hogy a „Neueste Nachrichten” october hó 12-ke óta irányában, magatartásában, alakjában s kiállításában változatlanul, ezen cím alatt: „Wiener Lloyd” jelenik meg. Politikai része mellett — ezen minden olvasó körben kedvelt hírlap — kiváló gondot fordít Magyarország smellektartományainak oly nagy fontosságu nemzetgazdasági és üzleti érdekeire. Földbirtokosok, kereskedők s műiparosok dús és tanulmányteljes anyagot lelnek abban. Bővebben értesülhetni az előfizetés feltételeiről lapunk mai számának hirdetésményi rovatában.

Nemzeti színház. Szombat, nov. 7-én bérletstűnetben itt először: „Maison Rouge” lovag, vagy Girondinek végnapjai. Dráma 5 felvonásban. Irta Dumas S. és Maguet, ford. Havi M. Tóth Jenő (Ronge lovag), Komáromi (Lindai Mor), Gesztosi Etelka (Genoveva) szerepöket kítlőnően vitték; egyáltalában az egész személyzet dicséretet érdemel. A majdnem éjfélig tartó darabot a közönség nagy része nem volt képes végig várni, mit különösen a jelenetek közti unalomig hosszas szünetek okoztak; azonban reméljük, hogy ez este az ily hosszadalmas francia darabok első előadásakor rendesen előforduló akadályok leküzdettek, s jövő alkalommal színe kerülvén e darab valódi élvezetet fog nyújtani.

Vasárnap, nov. 8-án „Czigány.” Énekes népszimű 3 felv., irta Szigligeti. Az est dicsősége ezuttal Gyulait illeti, ki igen szép tanúságot adta alakító tehetségének; ugy állítván előnkbe Zsiga cigányt, hogy alakjában, játékában a legszigoribb bíráló sem lett volna képes legkisebb hibát találni. Boérné (Rebeka), Szabó Pepi (Évi), Komáromi (Gyuri), Ujfalusi (Péti), sok tapsot arattak; Ujfalusinának (Rózi) örülési jelenete kítlőnően sikerült. Közönség különösen a karzaton szép számmal.

POLITIKAI HIREK.

Franciaország. Párizs, nov. 4. A törvényhozó gyűlés megnyitása előtti napon a „France” ezt írja „Holnap” ezim alatt: A császár jogosan fogja a lengyelgybeli tárgyalások eredménytelenséget a két hatalomra (Austria és Angolországra) háríthatni. Egyedül Franciaország törekedett komolyan a maga tetteit őszhazasba hozni szavaival; neki semmi kötelezettségei nincsenek az angol politika ellenmondásai s az osztrák politika aggodalmi irányában. Ezután áttér a „France” a belpolitikára s a szabadság korának bekövetkezését jelzi, a melyre annyival biztosabban számíthatni, mert minden oldalról alkotmányos kormányok alakulnak, a melyek létrejövételüket nekünk (a francziának) köszönik; Ausztria a szabadság által emelkedik stb.

Az „Opin. nat.” szerint sürgöny érkezett Párisba, a mely Ausztria válaszában az utolsó orosz jegyzékre, Pétervárra megérkezését, sőt kézbesítését is jelenti. Látni való, írja a nevezett lap, mily helyesen cselekedett Franciaország, hogy további cselekedet lépések tételében nem vett részt; és hogy Franciaország, a lengyelügyet illetőleg csak egyedül magára számíthat.

Egyébirtant az idéztük lap hareziasabb mint valaha. III. Napoleonnak, nyomond, a legnagyobb segédeszközök, a leghatalmasabb erők állanak rendelkezésére, a melyek felett valaha egy uralkodó rendelkezhetett, s ha a jog, szabadság és emberiség ügyét felfogja; ha Lengyelországról szölvá ezt mondja: „élni fog”: ugy egész Franciaország csaknem egyhangu kívánatainak felel meg; egy egy 37 millió lelket számláló nemzet, egy millió lengyel s az egész szabadelvű Európa áll háta megett azzal a bizonyos tudással, hogy egyszersmind több habozó és ellenkező kabinetet is magával ragad. A császári politikát, reméli az „Opin. Nat.”, ezek a hatalmas tekintetek fogják sugalmazni.

Ferdinand Miksa főherceg, a mint a „France” értesül, már a közelebbi jövő februárban indul Mexikoba fenséges nevével együtt. „Elisabetta” gözfregát s „Frigyes főherceg” csavar-corvette e célra már készen állanak. A francia császár trónbészédének idevonatkozó pontja szerint, a mexikói császári koronafogadásának kérdése véglegesen rendezve van. Spanyol lapok pedig meghazudtolják a hírt, mintha arra az esetre, ha Miksa főherceg ő fensége a mexikói koronát el nem fogadná, Franciaország azt valamelyik spanyol királyi hercegnek ajánlotta volna. Spa-

nyol hivatalos körökben ilyesmiről szó sem volt.

Az „Indep. B.”-nek írják Párisból, hogy a császár Forey tábornagyot Washingtonba küldi, hogy az egyesült államok kormányát Franciaországnak Mexikora vonatkozó céljait felül megnyugtassa. Másfelől, a belga lap szerint, ez a meghívás inkább csak némi engedelmesség elégtétel akar lenni a tábornagnak a mexikói hadviseléséről történt visszahívásáért.

Napoleon herceg fia megkeresztelésének kérdése érdekesebb vitára szolgált okul. A pápa ugyanis nem akarja Victor Emanuel, a ki az egyházból ki van rekesztve, keresztapának elfogadni. Helyébe felhatalmazott személyt indítványoztak, a kinek választása a párisi érsekre lenne bízva. Erről meg Napoleon herceg nem akar hallani. E vita közepette a kis keresztelésen már 15 hónapot tölt.

Orosz- és Lengyelország. A „Gaz. narodowa”-nak távirát Krakkóból, hogy Czen-gier orosz tábornok nov. 1-én Rembajó és Basak felkelő csapatait Bodzentin mellett keményen megverte. E csatában 18 felkelő esett el s közülük Abicht, Czachowski a szentkereszt-hegyek közti elszáncolta magát s mind addig harcolt, a míg csapata 18 emberre olvadt s akkor visszavonult. Magán tudósítások szerint a lublini keletben ismét három új felkelő csapat állott elő: Komorowski, Sienkiewicz és Aladare. Főparancsnokjuk Kruck.

A „Wanderer”-nek egy alább közlő var-

sói levele szerint meglepő változás történt az orosz politikában. Arról volna szó, hogy a lengyelekkel békés úton kiegyezzenek. Az idéző lapnak ezt írják:

„Szentpétervárról egy nyolcz tagu bizottság érkezett ide, a melynek élén az orosz hadügyminiszter öcsése, Millutin senator van. E bizottság feladata, a lengyeleket kibékíteni, azonban nem Berg módorában, a ki ezt a legiszonyabb erőszakkal igyekezett kieszközölni. E bizottság érintkezésbe fogva jöni több tekintélyes polgárral s a fölkeléshez közel álló papokkal, hogy ily módon a kiegyezkedés útját egyenesse. Az a hír is elterjedt, hogy Millutin mindennek előtt a lengyelek részén diktatóság felállítását óhajtaná, hogy alkudozások esetén a lengyel nemzet hivatalos képviselőjével értekezhessek, s ez az alkudozások idején bántatlanul tartózkodhatnék Varsóban. E hírrel összefüggésbe hozzák azt, hogy Langiewicz volt ciktört a porosz államból elbocsátottak, s hogy ez az orosz kormány sürgetése történt volna, sőt azt is akarják tudni, hogy Langiewiczet bízamason új fellépésre szólították fel, a mely után Ausztria nem tarthatná őt tovább fogva. Lengyel lapok állítása szerint t. i. Langiewicz az osztrák kormánytól azt kérte, hogy miután a porosz államból el volt bocsátva, eresszék őt Svájcba, vagy pedig adják ki az oroszoknak. Ebből úgy látszik, hogy az orosz kormány a Langiewicz diktátorral folytatandó alkudozásokkal megelégednék, habogy a nemzeti kormány hajandó

volna a diktatortságot Langiewiczre, ennek fogása után ismét ráruházni. E kibékítő bizottság legtekintélyesebb tagjai: az augusztovói kormányzóság volt polgári főnöke, Koryskowski s Ludowski tanácsos. Mig Berg rémkormányzása mellett ily csendesen kezd működni a kibékítő bizottság, azalatt a figyelem más részt meg Paulucci marquis hivatalos működésére irányul. A felkelők által elfogdosott levelezésekből tudni illik az tünik ki, hogy Paulucci marquis és a galicziai hatóságok közt tökéletes egyetértés létezik. E hírben azonban más részt nagyon kételkednek, s Pauluceit egyáltalán nem tartják az osztrák kormány barátjának, már csak azért sem, mert olasz eredetű.

Görögország. Athene, oct. 31. György király nyilatkozványt bocsátott ki, a melyben ezeket mondja: Én sem kormányzasi ügyességet, sem gyakorlatot értelem nem hozok magammal, hanem bozom öszinte szeretetemet. Hiszek a saját magam és a ti sorsotoknak jövőbeli közösségében. Törekedni fogok, a görög szokásokat megszeretni, a görög nyelvet és erkölcsöket tisztelni, az alkotmányt megtartani A legtapasztaltabb embereket fogom magam köré seregeltetni a nélkül, hogy a régebbi politikai szakadásra gondoljak. Görögországot kelet mintafülszámává teendém. Török- és Görögországból 10,000 ember csődült össze a király megérkezésére.

Ujabbak. Berlin, nov. 6. A „Nordd. A. Ztg.” biztos kutfőből értesül, hogy porosz király ő felsége hétfőn az országgyűlés mindkét házát személyesen fogja megnyitni.

— Páris, nov. 6. A „France” ezt írja: A császár valahány uralkodóhoz köriratot fog intézni, a melyben congressus tartását indítványozza. Az európai congressust már össze-hívottnak lehet tekinteni. Néhány nap alatt tudni fogjuk, ha a congressus el lesz-e fogadva vagy visszautasítva.

— Kopenhága, nov. 6. A mai „Füderlandet” szerint habár nem egészen bizonyos, hogy a dán-svéd szövetség aláírása már megtörtént volna, mindazáltal biztos kutfőből állíthatni, hogy Hamilton gróf már october 27-én megkapta az aláírási felhatalmazást.

— London, nov. 7. A jegyzék, a melyet Russel lord, a lengyel ügyre vonatkozólag october 20-án a pétérvári kabinethez intézett, arra emlékeztet, hogy Lengyelország jogai és a csárnak Lengyelországhoz való jogai ugyanazon okmányban vannak foglalva.

Bécsi börze November 7-én: Nemzeti kölcsön 81.10. 5% Metalliques 75.—. Bank-részvény 787.—. Hitel részvény 182.20. Váltó Londonra 114.—. Ezüst 115.—. Arany 5.52.

1860-diki Állam kölcsön 95.70.
November 5-én: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 76.—. Erdélyi 74.50.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

HIVATALOS.

Sz. 4299—1863.

(252)

(1—3)

Térkövezési árlejtési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. városa, kétvízközi tizedében, a hidkapu előtti hídól a nagyhidig és Diana fűrdő előtti hídól le a Taufferház előtti hidig fekvő, s a gyalog járdákon kívül 6170 (az az batezer egyszáz hetven) ölt területű **Széchenyi tér** nevezetű barompiacnak, a város mérnöki előleges költségcsatátás szerint 1 ölt minden földtöltési, vágási, egyengetési és maradék föld elhordási munkákkal együtt 1 frt 50 kr. azaz egy frt 50 krajczárjával o. ért. számítva, összesen 9255, frt azaz kilenczezer kétszáz ötvenöt frtkon o. értben fölkiáltva, szamosfolyami kavics kövekkel leendő kiköveztetése a városi vál. esk. közönségnek tanács által is osztott 273 1863 számú közs. végzésénél fogva elhatározatván;

E vállalatra ajánlkozók oly figyelemzetéssel bivatnak föl a folyó 1863-ki **november 30-án** ugy délelőtti, mint délutáni hivatalos órák alatt városbáznál emeleten 4 számú gyűlés teremben tartandó nyilvános árlejtésen megjelenni, miszerint: legolcsóbbért vállalkozónak az fog tekintetni, ki az ezen terezen idegen szekérrel naponta, vagy az oda viszszateendő héti baromvásárok napjain megállandó marhák minden darabjától veendő 2 az az két o. kr. személtám illetéknek legkevesebb évekre való haszonvétele fejében kötelezendi magát irt térnek legrövidebb idő alatt telyesen bevégezendő és mérnöki utasítás szerénti kikövezésére.

Egyezsersmind figyelemzetnek vállalkozni vágyók, hogy kötelesek, az árlejtési bizottmány előtt

a) hitelesen tanusítani: a vállalat teljesítésére szükséges vagyoni tehetségüket és b) bánatpénztül a fölkiáltási összeg 10% -tólját betenni.

A körülményesebb s részletesebb szerződési föltételek árlejtés kezdete előtt fölolvatatandván, azok, a legolcsóbbért vállalkozót azonnal, a városi közönséget pedig csak a vál. esk. közönség és fensőbbség jóváhagyása után kötelezendik.

Sz. k. Kolozsvár város közigazg. tanácsa 1863 ik év nov. 6-án tartott üléséből.

Kiadta **Elekes András**, h. aljegyző.

Sz. 3827—1863

(248)

(3—3)

Hirdetmény.

Nemes Kolozsmegye id. törvényszéke ezennel közhírré teszi: hogy ifj. gróf Bethlen Domokos fölött mai napon jelen szám alatt kelt végzésnél fogva, az atyai hatalom, illetőleg gondnokság továbbra leendő fenntartása elrendeltett.

Mi is azon hozzátétellel hozatik közudomásra, hogy e szerint ifj. gróf Bethlen Domokos ur vagyona fölött szabadon nem rendelkezhetvén, senki véle semmi nemű szerződésre ne lépjen, ellenkező esetben a következményeket magának tulajdoníthatván.

Nemes Kolozsmegye törvényszékének 1863 november hava 2-án tartott üléséből.

1131—1863

(244)

(3—3)

Hirdetmény.

Az ezen fegy intézet sajátjához tartozó mészárszék- és vágóhidnak a jövő 1864 közönséges évre leendő haszonbérbe adása végett a felséges kir. főkörmányszéknek folyó hó 12-ről 31,717 sz. alatt k. engedélye folytán, az alólírt fegyintézet hivatalos irodájában folyó évi november 26-a reggeli 10 órakor nyilvános árverés fog tartatni, mi azon megjegyzéssel tétetik közzé, miszerint az ezen árveréshez hozzá szólni kívánók kötelesek az árverező bizottmány kezébe 50 oszt. frtkot készpénzben, vagy pedig megfelelő belföldi állampapirokban bánatpénztül betenni.

Az ezen haszonbérletre vonatkozó szorosabb feltételek a fegyintézet hivatalos irodájában a szokott hivatalos órák alatt addig is megtekinthetők.

Az orsz. fegyintézet igazgatóságától Sz. Ujvárt oct. 28 1863.

1132—1863

(245)

(3—3)

Hirdetmény.

Az ezen fegyintézet fegyenezeinek a jövő 1864 közgazgatási évben szükségeltető lábbeli keredék u. m.

240 font sótalan disznó zsir

240 " " marha fagygyu, és

9 1/2 " fenyő korom szállítása végett, a felséges kir.

főkörmányszéknek folyó hó 12-ről 31,718 sz. alatt kelt engedélye folytán folyó évi november 26-a reggeli 9 órakor írásos árcsökkentés fog tartatni, melyhez vállalkozni kívánók azon megjegyzéssel bivatnak meg, miszerint írásbeli ajánlataikat a fenn kitűzött határidőig az alólírt igazgatósághoz benyújtani el ne mulasszák.

Ezen ajánlatokban a szállítandó anyagokul kért pénz összeg betűkkel és számbetűkkel tisztán és olvashatón irandó ki, és ugyanazokhoz az egész szállítmányért kívánt pénzösszeg 5%-ja kész pénzben, vagy megfelelő belföldi állampapirokban bánatpénztül melléklendő.

A szállításra vonatkozó szorosabb feltételek a fegyintézet irodájában a szokott hivatalos órák alatt addig is megtekinthetők.

Az orsz. fegyintézet igazgatóságától Sz. Ujvárt oct. 28 1863.

HEM HIVATALOS.

(235)

(3—3)

Alólírt tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, miszerint nálam mindenféle lábbeli a legjobb ízléssel és kényelemmel elkészítve a legpontosabb kiszolgáltatás mellett megren-

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

MELLÉKLET: Előfizetési felhívás „A lég urai” című természetrajzi műre.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

delbető, azon megjegyzéssel, hogy a kinek lába **tyukszemés**, a ná am készült lábbeli viselése által rövid idő alatt elvész, miért is számos megrendelésekért esd

PAPP SAMUEL cipész,

lakása a városházzal szembe gr. Teleki Domokos házában.

(237)

Előfizetési felhívás.

(3—8)

Minden hónap 1-ső és 16-ik napján új előfizetés nyitattik a

„WIENER LLOYD”

című nagy politikai és üzleti lapra.

Megjelenik naponként kétszer mint reggeli s esti lap „Verlosungs Anzeiger” cím alatt ingyen melléklettel.

Előfizetési díjak:

Naponta egyszeri szétküldéssel 3 óra 5 frt.

Naponta kétszeri szétküldéssel 3 óra 6 frt.

Bérmentes s pecsételt levelek a „Wiener Lloyd” kiadó hivatalához intézendők Bécsbe (Wollzeile № 16.)

(239)

(3—3)

Alólírt tudatja a nagy érdemű t. cz. közönséggel, miszerint a Frankfontan használtató, de a helyi viszonyokhoz alkalmaztatólag szervezett, **nyújtóig alá forduló lajtorjás magyar szekereit** elkészítvén, ezeket a t. cz. vásároli szándékozók, festő Stadler Ferencz belmagyarutczai 429 számú házánál megtekinthetik. Megjegyzendő, hogy ezen szekerek egészenb véve különböznek az eddig nálunk divatozott aláforduló szekerektől, és mind használatosságuk, mind czélarányosságukra tökéletesebbek amazoknál. Megrendelések iránt említett Stadler F. urnál lehet rendelkezni.

STARK KÁROLY, nyerges mester.

230)

(3—3)

Egy jól nevelt, erkölcsös magaviseletű ifju, kinek a kereskedéshez kedve is van, felvétetik illő feltételek mellett Kolozsvárrt

STEIN JÁNOSnál.

Lakásom: belszenháza 129-dik számú házánál.
Bucukárdi Agostonné szül. Keckskeméti Katalin,
pere ezikeket jutajos áron s pontos időre elkészít.
uán, és **fértőket**, csodálat é katarátia vésett elvállal, s bármely nemű díjakat
den nemű díz kalapokat a mely kiment díjazból újá kárikat a legújabb díjakat
dehőre **ősz és téli kalapokat**, bármely, posztó és egyéb keleményből nagy m-
Alólírtak van szerezése a t. cz. h. ö. l. g. y. közönségnek jelenet, hogy m-
megrendelések iránt említett Stadler F. urnál lehet rendelkezni.

(203)

(6—8)

Főnyeremény

200,000 frt.

Havanként

egy húzassal.

Most csak **1 frt 50** krjával oszt. ért.

1/2, 3 frtért 1/2, és 6 forintért 1/2 sorsjegye kapható: a November 25-én és 26-án húzandó az idevaló kormánytól felügyelt s biztosított nagy és

új állam-nyervény sorsjátéknak,

mely 14,800 nyervénnyel: 200,000, 100,000, 50,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 6000, 5000, 4000, 3000, 2000, 117-er 1000, 111-er 300 és 6333-or 100 nyerrészletet tartalmaz, és az alólírt által helyt fizetődik, vagy bárhová elküldetik.

Az egész **egy millió 367,300 frt betételi összeg**,

e szerint a résztvevőknek esik.

A terv szerénti szabadjegyek a húzás után azonnal fizetendők. Mivel a betevőkre nézve ily kedvező s előnyös feltételek mellett, a résztvét ezen sorsjegyek iránt kétségen kívül jelentékeny leendő, kéreinek a megrendeléseket, **mentől korábban s egyenesen az eladással megbízott főpénzszedő**

A. GRÜNBAUMHOZ

a Ménusi Frankfurtba 11 számú Cipőutczába küldeni.

Hivatalos terv. és lajstrom a résztvevőknek díj nélkül küldetik.

A megrendeléseket kéretnek németül intézni.

Ezen sorsjegyeket nem kell az ugynevezett igérvényekkel, részvényjegyekkel fölcserélni.